

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ОШ"ВУК КАРАЏИЋ" БОР

Седми разред

Бор, 2022.год.

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.
1.	Српски језик	4	144
2.	Страни језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	2	72
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
УКУПНО А:		28	1008
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ (Обавезни изборни предмети)	СЕДМИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање*	1	36
2.	Други страни језик**	2	72
УКУПНО Б:		3	108
УКУПНО А + Б:		31	1116

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		нед.	Год.
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Слободне наставне активности***	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатни рад	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД	
		НЕД.	ГОД.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности****	1	36
4.	Екскурзија	2 дана годишње	

*Ученик бира један од понуђених изборних наставних предмета

**Ученик бира страни језик са листе коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га као други страни језик

Напомена: У школи се као други страни језик изучава француски језик

Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које Школа нуди, а понуђени су: Хор и оркестар, Цртање, сликање и вајање и Чувари природе *Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са простором и људским ресурсима школе

СРПСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ	Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.	
ГОДИШЊИ ФОНД	144	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<p>– користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике уодабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу</p>	<p style="text-align: center;">Књижевност ЛЕКТИРА ЛИРИКА</p> <p>1 Јован Дучић: Подне 2 Милан Ракић: Божур 3 Владислав Петковић Дис: Међу својима 4 Милутин Бојић: Плава гробница 5 Десанка Максимовић: Крвава бајка 6 Стеван Раичковић: После кише 7 Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8 Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9 Вислава Шимборска: Облаци</p> <p>ЕПИКА</p> <p>1 Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2 Стефан Митров Љубиша: Кањош Маце доновић (одломак) 3 Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4 Петар Кочић: Кроз међаву 5 Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6 Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7 Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8 Дневник Ане Франк (одломак) 9 Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору) 10 Афоризми (Душан Радовић и други)</p> <p>ДРАМА</p> <p>1 Бранислав Нушић: Власт (одломак) 2 Вида Огњеновић: Кањош Маце доновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана)</p>	54

књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста;

– препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст; – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; – исказе реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат; – говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским

НАУЧНОПОПУЛАРНИ И

ИНФОРМАТИВНИ

ТЕКСТОВИ **Обавезна дела**

1 Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак)

2 Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава гробница” – одломак)

Једно дело по избору

1 Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: Потера за пејзажима

2 Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана)

3 Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја

4 Избор из енциклопедија и часописа за децу

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

1 Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору)

2. Епске народне песме о хајдучима и ускоцима (Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана) 3 Свети Сава у књижевности: – одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); – избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); – избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави)

4 Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор)

5 Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц

6 Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква

7 Душан Ковачевић: Свемирски змај

8 Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море

ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3 дела)

1 Милорад Павић: Руски хрт (одломак)

2 Тургењев: Шума и степа

3 Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт

4 Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа)

5 Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге)

6 Урош Петровић: Загонетне приче

7 Александар Манић: У свитање света

текстовима намењеним младима.

- 8 Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим
9 Градимир Стојковић: Хајдук у Београду
10 Корнелија Функе: Срце од мастила
11 Душица Лукић: Земља је у квару (избор)
12 Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја)
13 Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара

КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ

Опкорачење Рефрен Цезура Везани и слободни стих ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма Лезичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација)

Функција мотива у композицији лирске песме

Песма у прози

Фабула и сиже

Статички и динамички мотиви

Композиција Епизода

Идејни слој књижевног текста Хумор, иронија и сатира

Врсте карактеризације књижевног лика Унутрашњи монолог; Хронолошко и ретроспективно приповедање

Дневник Путопис Аутобиографија Легендарна прича; Предања о постанку бића, места и ствари

Афоризам

Пословице, изреке; питалице; загонетке

Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет Драмска ситуација Драма у ужем смислу

ЈЕЗИК

Граматика

Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни гл придев, гл прилог садашњи и гл прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне

Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици

Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске Атрибут у оквиру синтагме

Логички субјекат Сложени глаголски предикат

Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и

супротни
 Појам комуникативне и предикатске реченице
 Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни)
 Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене)
 Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом
 Конгруенција – основни појмови
Правопис
 Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима
 Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета)
 Писање скраћеница, правописних знакова
Ортоепија
 Дугоузлазни и дугосилазни акценат

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе
 Књижевноуметнички и публицистички текстови
 Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл)
 Текст заснован на аргументима
 Технички и сугестивни опис
 Репортажа
 Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова
 Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго
 Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор)
 Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависнослуженим реченицама; глаголски облици; електронске поруке
 Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге
 Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу

Четири школска писмена задатка – по два у сваком полуугодишту

УКУПНО:

144

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Монолошка, дијалoшка, текстуална, истраживачка, стваралачка, игровна, демонстративна, компаративна метода, аналитичке и синтетичке методе.	Фронтални, индивидуални, рад у групи, рад у паровима.	Читанка, звучна читанка, паметна табла, граматика, радна свеска, правопис, пано, стикери, папири за цртање, збирке граматичких задатака, слике, географска карта, школска библиотека.

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<ul style="list-style-type: none"> -слуша, чита -бележи, препричава -описује, запажа -изводи закључке, анализира, -упоређује, уочава разлике између књижевног и некњижевног дела, -поставља питања, морално просуђује,, -ради самостално и у групама -практично примењује стечена знања, -решава проблемска питања, -повезује знања из српског језика са другим областима, -самостално процењује вредност уметничких дела, -истражује, заузима критичке ставове, -доказује ставове чињеницама, -доживљава, схвата и упознаје књижевно-теоријске појмове, -доживљајно чита и тумачи књижевна дела, -примењује различите стратегије читања, увежбава изражајно читање и казивање, -слободно и аргументовано износи сопствено мишљење о прочитаном, -усваја језичка правила и граматичке норме, -повезује ново са старим градивом 	<ul style="list-style-type: none"> -израђује глобални, оперативни и индивидуални план рада, као и непосредне припреме за реализацију наставног часа, -дефинише циљеве и задатке образовно-васпитног рада, -дефинише исходе за сваку планирану активност, -опрационализује исходе, -планира активност ученика на часу - креира, осмишљава и организује процес учења, -упуђује ученике на изворе информисања и стицања знања и вештина, -упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, -упознаје ученике са правилима рада -упознаје ученике са критеријумима оцењивања по областима, -редовно прати рад и залагање ученика на часу, 	<ul style="list-style-type: none"> -ангажованост на часу, -усмено испитивање ученика, -писмено оцењивање ученика, -креирање портфолија о сваком ученику и његовом напредовању, -праћење израде вежби на часу и задатака задатих за рад код куће. 	<ul style="list-style-type: none"> Историја, Географија, Музичка култура, Ликовна култура, Верска настава, Грађанско васпитање, Информатика, Страни језици, Физика, Хемија, Математика, Биологија.

<p>-процењује свој напредак -увежбава, анализира, разврстава, -негује културу писменог изражавања -саставља и конципира текстове, -образлаже, тумачи, описује (технички и сугестивно), -прави једноставне табеле (табеларни приказ-граматика), -води дебатне разговоре, -промишља и казује усмено или у писаној форми на одређену тему.</p>	<p>-води рачуна о индивидуализацији приступа ученику -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, -прилагођава подучавање и учење потребама ученика, -негује позитивну климу у одељењу, -омогућава подстицајну средину за рад и учење, -охрабрује, помаже и подстиче ученике -омогућава ученицима да сами изводе закључке, -мотивише ученике на учење, -развија и подстиче машту и креативност ученика, -развија културу усменог и писменог изражавања ученика, -развија и негује читалачке навике код ученика, -формира естетски укус ученика, -развија љубав према литератури, -интерпретира књижевно дело, -обрађује, препоручује и бира књижевно дело, -објашњава и упознаје ученике са новим језичким и књижевним терминима, -подстиче на актуализацију, -успоставља вертикалну и хоризонталну комуникацију, -упућује ученике на вредновање сопственог рада -проверава примену стечених знања, -вреднује и оцењује, врши идентификацију напретка у учењу и постигнућима ученика</p>		
--	--	--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ	Циљ учења Страног језика јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.	
ГОДИШЊИ ФОНД	72	
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<p>–разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе;</p> <p>–поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства;</p> <p>–размени једноставније информације личне природе;</p> <p>–у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;</p> <p>–разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;</p> <p>–опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;</p> <p>–разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;</p> <p>–упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе;</p> <p>–затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности;</p> <p>–разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих;</p> <p>–упути уобичајене молбе и захтеве;</p> <p>–честита, захвали и извини се користећи мање сложена језичка средства;</p> <p>–разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;</p> <p>–пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота;</p> <p>–разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости;</p> <p>–разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа;</p> <p>–размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;</p> <p>–опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа;</p> <p>–разуме једноставније текстове у којима се описују искуства</p> <p>догађаји и способности у прошлости;</p> <p>–размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости;</p>	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА	
	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	
	ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	
	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	
	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	
	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	
	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	
	ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	
	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	
	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	

<p>–опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;</p> <p>–опише неки историјски догађај, историјску личност и сл ;</p> <p>–разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;</p> <p>–размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;</p> <p>–саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа;</p> <p>–разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих;</p> <p>–изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;</p> <p>–разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих;</p> <p>–затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања;</p> <p>–опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима;</p> <p>–разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;</p> <p>–размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;</p> <p>–разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;</p> <p>–формулише питања и једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање;</p> <p>–разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;</p> <p>–изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење;</p> <p>–разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;</p> <p>–изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење;</p> <p>–разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене;</p> <p>–размени информације у вези са количином, димензијама и ценама.</p>	<p>ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, УПОЗОРЕЊА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА</p>	
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА</p>	
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА</p>	
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА</p>	
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, ДИМЕНЗИЈА И ЦЕНА</p>	
УКУПНО		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<p>Вербалне методе(монологска, дијалогска)</p> <p>Метода слушања аудио-примера,</p> <p>Илустративно- демонстративна метода</p>	<p>Фронтални, рад у групи, индивидуални, рад у пару.</p>	<p>Илустративно-демонстративна, аудио-визуелна средства, аудиоматеријал текстуална,</p>

<p>Метода демонстрације Текстуална метода Стваралачка метода Интерактивна метода Комуникативно-интерактивна метода Индуктивна метода Метода социјалне интеракције</p>		<p>дечији часописи,проспекти, радна свеска,флеш картице, слике помоћно-техничка средства, интернет, касета,CD.</p>
---	--	--

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-Слуша и реагују на команде наставника на страном језику(пише,повежи,слушај) са аудио записа; -учествује у мануелним активностима (израђује паное,презентације,зидне новине,постере); -учествује у вежбама слушања(повезује појмове,додаје делове слика,допуњује информације,селекује тачне и нетачне исказе); -учествује у играма примереним узрасту; -класира и упоређује; -решава „проблем-ситуације“(договори и мини пројекти); -заједно са другим ученицима прави илустровани и писани материјал (извештаји,дневник са путовања, рекламни плакат); -уочава обележја која указују на граматичке специфичности (род,број,глаголско време,лице); -одговара на једноставна питања у вези са текстом; -извршава прочитане наредбе или упутства; -ређа чињенице хронолошким или логичким редоследом; -пише(краће текстове,попуњава формуларе.); -вежба језичку комуникацију; -чита и разуме писани текст; -у писаном облику,описује догађаје,осећања и реакције,изражава ставове;</p>	<p>-Креира свој годишњи план рада,полазећи од датих исхода; -креира своје оперативне планове; -објашњава, посматра, комуницира; -поставља питања; - прати рад ученика и помаже кад је потребно, даје потребне информације за рад; -слуша излагање ученика, вреднује, похваљује рад ученика; -оспособљава ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу; -прилагођава свој говор узрасту и знању ученика; -упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа -омогућава приступ и прихватање нових идеја; -даје упутства у вежбама слушања; -уводи дечију књижевност и транспонује је у друге медије:игру,песму,драмски израз,ликовни израз; -развија стратегију за унапређивање и увежбавање језичких вештина; -мотивише учење; -оцењује(формативно и сумативно).</p>	<p>Начин евалуације изводи се:слушањем, посматрањем, разговорима, усменим испитивањем,белешкама, аудио визуелним записима, евидентирањем задовољства ученика на часу,осматрањем, Праћењеангажовања ученика врши се путем листе за праћење учениковог напредовања и продуката ученикових активности, као што су:домаћи задаци,тестови,провере изражајног читања,диктати,контролни и писмени задаци. Време евалуације подразумева бележење током године и то пресек стања по тромесечјима,на крају полугодишта и на крају школске године.</p>	<p>-Српски језик, -Географија, -Математика, -Музичка култура, -Историја, -Биологија, -Ликовна култура, -Физичко и здравствено васпитање, -Информатика, -Час одељенског старешине.</p>

-води белешке,сачињава презентације; -прогресивно усваја језичку структуру (од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем); -спонтано излаже,или излаже уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма,цртежа и др.			
---	--	--	--

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ	Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу		
ГОДИШЊИ ФОНД	72		
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
<p>-разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; -поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; -размени једноставније информације личне природе; -у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; -опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; -разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; -упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; -затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; -разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; -упути уобичајене молбе и захтеве; -честита,захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства; -разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; -разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; -разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; -размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; -опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; -разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; -размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и</p>	<p>ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА</p>		
	<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА</p>		
	<p>ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ</p>		
	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ</p>		
	<p>РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА</p>		
	<p>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ</p>		
	<p>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</p>		
	<p>ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА,</p>		

<p>способностима у прошлости;</p> <p>– опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;</p> <p>– опише неки историјски догађај, историјску личност и сл;</p> <p>– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;</p> <p>– размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;</p> <p>– саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа; – разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих;</p> <p>– изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;</p> <p>– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих;</p> <p>– затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања;</p> <p>– опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;</p> <p>– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих;</p> <p>– размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту;</p> <p>– разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност;</p> <p>– пита и каже шта неко има/ нема и чије је нешто;</p> <p>– разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих;</p> <p>– изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;</p> <p>– разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих;</p> <p>– изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење;</p> <p>– разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену;</p> <p>– пита и саопшти колико нечега има/ нема, користећи једноставнија језичка средства;</p> <p>– пита/ каже/ израчуна колико нешто кошта</p>	ПРЕДВИЂАЊА	
	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	
	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	
	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	
	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА	
	ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА И НЕДОПАДАЊА	
	ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА	
	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА	
УКУПНО		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<p>Вербалне методе (монологска, дијалогска)</p> <p>Метода слушања аудио-примера,</p> <p>Илустративно- демонстративна метода</p> <p>Метода демонстрације</p> <p>Текстуална метода</p> <p>Стваралачка метода</p> <p>Интерактивна метода</p> <p>Комуникативно-интерактивна метода</p> <p>Индуктивна метода</p> <p>Метода социјалне интеракције</p>	<p>Фронтални, рад у групи, индивидуални, рад у пару.</p>	<p>Илустративно-демонстративна, аудио-визуелна средства, аудиоматеријал</p> <p>текстуална, дечији часописи, проспекти, радна свеска, флеш картице, слике</p> <p>помоћно-техничка средства, интернет, касета, CD.</p>

--	--	--

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-Слуша и реагују на команде наставника на страном језику(пише,повежи,слушај) са аудио записа;</p> <p>-учествује у мануелним активностима (израђује паное,презентације,зидне новине,постере);</p> <p>-учествује у вежбама слушања(повезује појмове,додаје делове слика,допуњује информације,селектује тачне и нетачне исказе);</p> <p>-учествује у играма примереним узрасту;</p> <p>-класира и упоређује;</p> <p>-решава „проблем-ситуације“(договори и мини пројекти);</p> <p>-заједно са другим ученицима прави илустровани и писани материјал (извештаји,дневник са путовања, рекламни плакат);</p> <p>-уочава обележја која указују на граматичке специфичности (род,број,глаголско време,лице);</p> <p>-одговара на једноставна питања у вези са текстом;</p> <p>-извршава прочитане наредбе или упутства;</p> <p>-ређа чињенице хронолошким или логичким редоследом;</p> <p>-пише(краће текстове,попуњава формуларе..);</p> <p>-вежба језичку комуникацију;</p> <p>-чита и разуме писани текст;</p> <p>-у писаном облику,описује догађаје,осећања и реакције,изражава ставове;</p> <p>-води белешке,сачињава презентације;</p> <p>-прогресивно усваја језичку структуру (од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем);</p> <p>-спонтано излаже,или излаже уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма,цртежа и др.</p> <p>-Слуша и реагују на команде</p>	<p>-Креира свој годишњи план рада,полazeћи од датих исхода;</p> <p>-креира своје оперативне планове;</p> <p>-објашњава, посматра, комуницира;</p> <p>-поставља питања;</p> <p>- прати рад ученика и помаже кад је потребно, даје потребне информације за рад;</p> <p>-слуша излагање ученика, вреднује, похваљује рад ученика;</p> <p>-оспособљава ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу;</p> <p>-прилагођава свој говор узрасту и знању ученика;</p> <p>-упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа</p> <p>-омогућава приступ и прихватање нових идеја;</p> <p>-даје упутства у вежбама слушања;</p> <p>-уводи дечију књижевност и транспонује је у друге медије:игру,песму,драмски израз,ликовни израз;</p> <p>-развија стратегију за унапређивање и увежбавање језичких вештина;</p> <p>-мотивише учење;</p> <p>-оцењује(формативно и сумативно).</p>	<p>Начин евалуације изводи се: слушањем, посматрањем, разговорима, усменим испитивањем,белешкама, аудио визуелним записима, евидентирањем задовољства ученика на часу, осматрањем, Праћењеангажовања ученика врши се путем листе за праћење учениковог напредовања и продуката ученикових активности, као што су:домаћи задаци,тестови,провере изражајног читања,диктати,контролни и писмени задаци.</p> <p>Време евалуације подразумева бележење током године и то пресек стања по тромесечјима, на крају полугодишта и на крају школске године.</p>	<p>-Српски језик,</p> <p>-Географија,</p> <p>-Математика,</p> <p>-Музичка култура,</p> <p>-Историја,</p> <p>-Биологија,</p> <p>-Ликовна култура,</p> <p>-Физичко и здравствено васпитање,</p> <p>-Информатика,</p> <p>-Час одељенског старешине</p>

<p>наставника на страном језику(пише,повежи,слушај) са аудио записа;</p> <p>-учествује у мануелним активностима (израђује паное,презентације,зидне новине,постере);</p> <p>-учествује у вежбама слушања(повезује појмове,додаје делове слика,допуњује информације,селектује тачне и нетачне исказе);</p> <p>-учествује у играма примереним узрасту;</p> <p>-класира и упоређује;</p> <p>-решава „проблем-ситуације“(договори и мини пројекти;</p> <p>-заједно са другим ученицима прави илустровани и писани материјал (извештаји,дневник са путовања, рекламни плакат);</p> <p>-уочава обележја која указују на граматичке специфичности (род,број,глаголско време,лице);</p> <p>-одговара на једноставна питања у вези са текстом;</p> <p>-извршава прочитане наредбе или упутства;</p> <p>-ређа чињенице хронолошким или логичким редоследом;</p> <p>-пише(краће текстове,попуњава формуларе..);</p> <p>-вежба језичку комуникацију;</p> <p>-чита и разуме писани текст;</p> <p>-у писаном облику,описује догађаје,осећања и реакције,изражава ставове;</p> <p>-води белешке,сачињава презентације;</p> <p>-прогресивно усваја језичку структуру (од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем);</p> <p>-спонтано излаже,или излаже уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма,цртежа и др.</p>			
--	--	--	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ	Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.	
ГОДИШЊИ ФОНД	36	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<ul style="list-style-type: none"> – користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима 	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	
	КОМУНИКАЦИЈА	
	УМЕТНОСТ ОКО НАС	
		36

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалогска - демонстративна - метода практичног рада 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - визуелна - аудитивна - аудио-визуелна - текстуална

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
-активан приступ при излагању новог градива и	-редовно пратити рад и залагање ученика на часу	-оригиналност решења; -естетски квалитет;	сви предмети

<p>изради задатака на часу</p> <ul style="list-style-type: none"> -практична примена стечених знања -активно учешће у раду -самопроцењивање напретка -опажа, доживљава и истражује свет око себе -истражује и открива везе у спољном свету -стваралачки истражују -уочавају по чему је облик препознатљив и разликују његову битну карактеристику од мање важних детаља -испробавају неке поступке који ће им помоћи да стилизују облик -раде више нацрта на мањем формату папира -примењују принципе компоновања -раде апстрактни цртеж комбинованом техником -кроз практични рад уче о пропорцијама људског тела и главе - вежбају приказивање једноставних облика у перспективи - примењују перспективу без мерења, без лењира, без помоћних линија - кратко, афирмативно и аргументовано говоре о својим радовима, радовима својих вршњака и о наслеђу - скицирају на часу стори борд користећи традиционалну цртачку технику - савлађују основне постулате креирања добре презентације - укључују се у културне и уметничке активности у заједници 	<ul style="list-style-type: none"> -води рачуна о индивидуализацији приступу ученику -подстиче код ученика развој мишљења и разумевања -подстиче ученике на учење -негује позитивну климу у одељењу -охрабрује, помаже и подстиче ученике -наставник планира и подстиче ученике на стваралачка истраживања -поставља ликовни проблем - планира и креира илузије - повезује одабране појмове и ликовне проблеме са другим одабраним садржајима -даје ученицима основне податке о пропорцијама људског тела и главе -показује графички приказ тродимензионалног објекта у отвореном простору -учи ученике да опажају -показује очигледне примере перспективе у уметничким делима - објашњава чему служе копије уметничких дела, шта је плагијат и какав је однос друштва (и закона) према плагирању, шта је оригиналност и због чега је важна - уводе ученике кроз практични рад и мотив близак њиховом искуству у начин комуницирања фотографијом. По потреби планира групни рад и коришћење школског фото- апарата - научити ученике да не фотографишу једни друге, мењају и објављују те фотографије без знања и дозволе - упознати ученике са начином креирања анимираних остварења (стори борд) - показује одабрана уметничка остварења (мултимедијално позориште, интерактивно позориште, сценски дизајн...) и договара активности везане за то - упознаје ученике са уметничким занимањима - прави избор садржаја из националног наслеђа - прати, процењује и подстиче развијање индивидуалних потенцијала сваког ученика -оспособљава ученика за самопроцену радова 	<ul style="list-style-type: none"> -техничка изведба; -однос према раду 	
---	---	---	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ЦИЉ	Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.	
ГОДИШЊИ ФОНД	36	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:		
-повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- историјским амбијентом у коме су настали;	ЧОВЕК И МУЗИКА	10
-наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма;	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	8
-уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму;	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	6
-разликује музичке форме барока и класицизма;	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	10
-идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма;	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	2
-идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба;		
-препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку;		
-опише начин добијања тона код жичаних инструмената;		
-препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;		
-објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената);	УКУПНО	36
-изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи;		
-користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;		
-комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;		

<p>-учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката;</p> <p>-изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);</p> <p>-учествује у школским приредбама и манифестацијама; -примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;</p> <p>-понаша се у складу са правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама;</p> <p>-критички просуђује утицај музике на здравље;</p> <p>-користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво</p>		
---	--	--

Начин остваривања програма

Наставне методе		Наставни облици рада	Наставна средства
вербалне методе(монолошка, дијалошка) метода слушања аудио-примера, илустративно- демонстративна метода, метода демонстрације, стваралачка метода, интерактивна метода, текст метода , практичан рад, перцепција музичких примера, херуистичка метода , метода звучног утиска.		Фронтални, рад у групи, индивидуални, рад у пару. Пројектна настава	Илустративно-демонстративна, аудио-визуелна средства, текстуална, помоћно-техничка средства Касета CD Музички инструменти
Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника	Начин евалуације изводи се слушањем, посматрањем, разговорима, белешкама, аудио визуелним записима, евидентирањем задовољства ученика на часу, осматрањем, праћењем ангажовања ученика, путем продукта ученикових активности Певањем песама по слуху и са нотног текста, уз стално подстицање ученика на што	-историја , - географија , - ликовна култура, - српски језик , - техника и технологија, - информатика и рачунарство .
-слуша, опажа, доживљава и долази до сазнања о инструментима(жичаним), - слуша музику, -илуструје на основу одслушаног дела, -пева солмизацијом, пева са литерарним текстом, -пева песме по слуху и са нотног текста - ствара музику, -анализира нотни текст, -свира на мелодијским и ритмичким инструментима, -компоњује мелодије на задати текст, -чита ритмичке записе, -саставља ритмичку вежбу или	-креира годишњи план рада и оперативне планове -операционализује исходе на ниво конкретне наставне јединице, -дефинише циљ часа, планира активности, проверава оствареност исхода, бира методе и поступке учења и подучавања, -перципира најупечатљивије музичке примере, који активирају пажњу ученика, -Излаже и појашњава нова знања о музици кроз различите епохе(барок и класицизам), -бира и пружа информације ученицима, које су у служби разумевања музике у датом духу времена,		

<p>мелодију, - хорско и оркестарско музицирање. -упознаје музичка дела, -драматизује дело, - слободно импровизује покретима; - израђује музичке инструменте, -учествује у музичким догађајима,пројектима,музичким квизовима,музичким драматизацијама, -учествује у реализацији пројеката у пројектној настави, -креативно употребљава мултимедије:ИКТ,аудио снимци,сликовни материјали -проблемски повезује садржаје песама са садржајима осталих наставних предмета (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...), -савладава правилну дикцију, како нашег тако и страног језика. -слушањем -</p>	<p>-аудитивно и визуелно приказује и даје информације о инструментима барока и класицизма, -представља,визуелно и слушно карактеристичне инструменте Србије, -интегрише наставне садржаје,повезује географско подручје са народном песмом,игром,ношњом,обичајима, -даје прецизна упутства током слушања музике, -повезује ученичка знања и ставља их у функцију разумевања слушаног дела, -врши избор песама на основу њиховог квалитета, -пева и обрађује песме по слуху из нотног текста, -демонстрира свирање на мелодијским и ритмичким инструментима, -обрађује Д-дур лествицу -бира композиције за извођење и слушање, -упућује ученике на неопходност неговања гласовног и слушног апарата, -упућује ученике на правила понашања,при слушању и извођењу музике, -оспособљава ученике да креирају ритмичку вежбу и да компоунују мелодију на задати текст, -руководи и усмерава музичкоистраживачки рад, -осмишљава музичке пројекте,програме,музичке квизове,музичке драматизације, -демонстрира употребу мултимедија, -вреднује и оцењује, -прича причу , уводи у рад и ствара погодну атмосферу за рад - развија љубав према музичкој уметности и смисао за лепо и узвишено, -помаже усвајање музичког речника, -свира и пева, -проблемски повезује садржаје песама са садржајима осталих наставних предмета (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...)</p>	<p>изражајније певање научених песама; Проценом усвајености музичког речника у вези са певањем и свирањем (пиано,форте, мецо форте), проценом усвајености музичких инструмената - жичаних Свирање и певање Д-дур лествице Развијање маште и креативности у стваралаштву и стално подстицање ученика за обликовање ритма и мелодије,степен ангажовања, уложен труд, лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима. Време евалуације подразумева бележење током године и то пресек стања по тромесечјима,на крају полугодишта и на крају школске године.</p>
--	--	--

ИСТОРИЈА

ЦИЉ	Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи		
ГОДИШЊИ ФОНД	72		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:			
<ul style="list-style-type: none"> –доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; –изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; –уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; –сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; –наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; –препознаје основне карактеристике различитих идеологија; –анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; –уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; –уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; –препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); –анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; –пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; –приказује на историјској карти, динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; –уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; –пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; –повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); –пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; –анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; –уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; –уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у 	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ		
	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)		
	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА		
	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА		

<p>садржајима историјских извора;</p> <p>–употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању;</p> <p>–презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ;</p> <p>–упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других;</p> <p>–раздваја битно од небитног у историјској нарави;</p> <p>–препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;</p> <p>–идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.</p>		
УКУПНО		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<p>Вербалне методе(монологска, дијалогска)</p> <p>Илустративно-демонстративна метода</p> <p>Метода демонстрације</p> <p>Текстуална метода</p> <p>Стваралачка метода</p> <p>Интерактивна метода</p>	<p>Фронтални рад,</p> <p>рад у групи,</p> <p>индивидуални,</p> <p>рад у пару.</p>	<p>-историјски текстови,</p> <p>-историјске карте(атлас)</p> <p>-документарни и играни филмови,</p> <p>-видео и дигитални материјали,</p> <p>-музејски експонати,</p> <p>-информационо-комуникационе технологије (употреба интернета, прављење Powerpoint презентација, коришћење дигиталних аудио-визуелних материјала и израда реферата),</p> <p>-учбеник, фотографије,илустрације,</p> <p>-аудио-визуелни материјали</p>

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-Развија вештину формирања историјског мишљења;</p> <p>-смислено учи-повезује оно што учи са оним што зна;</p> <p>-проблемски учи-самосталноприкупља и анализира податке, развија план решавања проблема;</p> <p>-дивергентно учи-предлаже нова решења,мишља нове примере,повезује садржаје у нове целине;</p> <p>-критички учи-мишља аргументе;</p> <p>-коперативно учи-сарађује са</p>	<p>-Бира и повезује наставне садржаје,методе наставе и учења,активности ученика;</p> <p>-креира и осмишљава наставу и учење према исходима;</p> <p>-полазећи од исхода ,креира свој годишњи план рада,а затим креира оперативне планове;</p> <p>-планира и пише припреме за час,дефинише исходе за сваку наставну јединицу;</p> <p>-планира методе и средства;</p> <p>-одређује распоред и динамику активности;</p>	<p>-Бележење присуства ученика на часовима,</p> <p>-домаћи задаци,</p> <p>-усмено испитивање,</p> <p>-тестирање (писмено испитивање),</p> <p>-контролни задаци,</p> <p>-ученички радови и продукти,</p> <p>ученичких активности,</p> <p>-разговор са ученицима,</p> <p>-ученички реферати и пројекти,</p> <p>-посматрање и стално</p>	<p>-Српски језик и књижевност</p> <p>-Географија</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Музичка култура</p> <p>-Верска настава</p> <p>-Грађанско васпитање</p>

<p>наставницима другим ученицима,размеђује мишљење,дискутује; -поставља питања и користи различите изворе информација; -трага за појашњењем; -ствара јасне представе о томе зашто се нешто десило и какве су последице из тога проистекле; -употребљава различите историјске карте,дигиталне материјале; -користи информационе-комукационе технологије; -употребљава интернет,прави презентације,израђује реферате; -користи аудио-визуелне материјале; -процењује сопствени напредак инапредак других ученика(вршњачко оцењивање).</p>	<p>-подстиче ученичку радозналост; -јасно,детално,живо предочава историјске догађаје,појаве и процесе; -пита,користећи различите изворе информација; -подстиче развој историјског мишљења и критичку свест; -пружа помоћ при употреби различитих историјских текстова,карата и других извора -пружа помоћ и објашњења при обилажењу културно-историјских споменика,музеја и установа културе; -примењује у настави дидактички принцип мултиперспективности; -развија језичку културу и беседништво; -оспособљава ученике за ефикасно коришћење ИКТ-а у настави; -прати напредовање ученика; -формативно и сумативно оцењује; -даје инструкције за вршњачко оцењивање.</p>	<p>праћење активности ученика.</p>	
---	---	------------------------------------	--

ГЕОГРАФИЈА

ЦИЉ	Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.		
ГОДИШЊИ ФОНД	72		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
<ul style="list-style-type: none"> - дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе, ртове; - проналази на карти државе проучаване регије и именује их; - приказује на некој карти: континенте, океане, мора, облике ра- зуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове; - класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карак- теристичан за наведену територију; - анализира утицај географске ширине, рељефа, 	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	3	
	ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ		
	АЗИЈА		
	АФРИКА		
	СЕВЕРНА АМЕРИКА		

<p>односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; – проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; – укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; – тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; – описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; – доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развојености појединих регија и одабраних држава; – уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; – објасни формирање политичке карте света; – објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; – доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; – препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; – анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; – изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; – истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; – описује улогу међународних организација у свету 	ЈУЖНА АМЕРИКА	
	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	
	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	
УКУПНО:		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, - истраживачка метода, - теренски рад, - интерактивна, - илустративна, - текстуална 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - Географска карта: физичко-географска, тематска, нема карта, географски атласи; - Уџбеник и остала литература; - Глобус: физичко-географски, тематски, индукциони; - Зидне слике и илустрације;

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-слушају, посматрају, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, читају, анализирају</p> <p>- пишу, читају и анализирају реферате и самосталне радове,самстално проналазе и анализирају</p> <p>-сазнају какви су односи и везе између природе и људи</p> <p>-стичу знања о географским целинама Европе, Азије, Африке, Јужне и Северне Америке, Аустралије и Океаније, као и поларних области.</p> <p>-упознају се са културно-цивилизацијске тековинама регија, етно-лингвистичким тековинама, привредним одликама и политичким одликама.</p> <p>- цртају и тумаче неме и тематске карте, као и графиконе</p> <p>- израђују презентације</p> <p>- стичу представу о односима површине и броја становника једне државе</p> <p>- повезују садржаје историје и географије</p>	<p>-креира и осмишљава процес наставе и учења</p> <p>- демонстрира, усмерава -ствара ситуацију,сугерише, поставља проблем</p> <p>-дискутује,</p> <p>анализира,мотивише</p> <p>-упућује ученике на самостални рад</p> <p>-упознаје ученике са коришћењем статистичких извора</p> <p>- ради на формирању ставова ученика о актуелним географским темама</p> <p>- прати, процењује и вреднује резултате постигнућа ученика</p> <p>- оспособљава ученике за процену сопственог напретка</p> <p>-заједно са ученицима планира процес учења и бираат погодне стратегије учења</p>	<p>иницијална процена нивоа знања,</p> <p>бележење присуства ученика на часовима,</p> <p>домаћи задаци,</p> <p>усмено испитивање,</p> <p>тестирање (писмено испитивање)</p> <p>контролни задаци,</p> <p>ученички радови и продукти</p> <p>ученичких активности,</p> <p>разговор са ученицима</p> <p>посматрање и стално праћење</p> <p>процена сопственог напретка у остваривању исхода</p> <p>формативно оцењивање активности ученика</p>	<p>Биологија</p> <p>Историја</p> <p>Математика</p> <p>Информатика и рачунарство</p> <p>Физичко и здравствено васпитање</p> <p>Ликовна култура</p>

ФИЗИКА

ЦИЉ	Циљ учења Физике јесте да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, образложе своје мишљење у оквиру дискусије, упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу, развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих образовних стандарда.	
ГОДИШЊИ ФОНД	72	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<ul style="list-style-type: none"> – разликује скаларне и векторске физичке величине; – користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички; – анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем; – примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окру- жења; – покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање; – демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реак- ције на примерима из окружења; – самостално изведе експеримент из области кинематике и ди- намике, прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку ве- личину и објасни резултате експеримента; – покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примеру из окружења; – наводи примере простих машина које се користе у свакоднев- ном животу; – прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопље- них у течност и наведе услове пливања тела на води; – повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења; – разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом; – демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (ки- нематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања); – разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго; – анализира промене стања тела (димензија, запремине и агре- гатног стања) приликом грејања или хлађења; 	СИЛА И КРЕТАЊЕ	25 (3 лабораторијске вежбе)
	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА	12 (2 лабораторијске вежбе)
	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	11 (1 лабораторијске вежбе)
	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	15(2 лабораторијске вежбе)
	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	9 (1 лабораторијске вежбе)

– наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења		
		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалогска - демонстративна - метода практичног рада 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник - збирка задатака - прибор и инструменти за извођење огледа и експеримената

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<ul style="list-style-type: none"> -усвајају основне појмове и законе физике на основу којих ће разумети појаве у природи и значај физике у образовању и свакодневном животу - активно учествују у свим облицима наставног процеса - описују појаве које посматрају -изводе једноставне експерименте -изводе различите пројекте у оквиру којих прикупљају податке, изводе експерименте, мере, обрађују резултате, припремају презентације и презентују -користи прецизну терминологију и развија способност да своје мисли јасно формулише 	<ul style="list-style-type: none"> -креира и осмишљава процес наставе и учења -повезује наставне садржаје са појавама из свакодневног живота -мотивише ученике, подстиче их на размишљање и логичко закључивање -развија радозналост и истраживачки приступ код ученика -дефинише нове појаве и речима ученицима формулише законе физике и презентује их у математичкој форми -дускутује са ученицима - поставља проблемске ситуације -осмишљава домаће задатке и пројекте -упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром, указује ученицима на мере предострожности, којих се морају придржавати ради сопствене сигурности -демонстрира једноставне експерименте -док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад, дискретно их надгледа и, 	<ul style="list-style-type: none"> - иницијални тест - усмена провера знања - тестови - рачунски задаци - лабораторијске вежбе - ућешће у пројектима 	<ul style="list-style-type: none"> - математика - географија - хемија - техника и технологија - информатика и рачунарство

	<p>кад затреба, објашњава им и помаж</p> <p>-користи видео симулацију уместо одређених експеримената</p> <p>-инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица)</p> <p>-прати рад сваког ученика кроз проверу његових усвојених знања, води евиденцију о раду и напредовању сваког ученика</p> <p>-омогућава ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама</p>		
--	--	--	--

МАТЕМАТИКА

ЦИЉ	<p>Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.</p>		
ГОДИШЊИ ФОНД	144		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА (укупан број= обрада+вежбање)	
<ul style="list-style-type: none"> – израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; – одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; – одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; – нацрта график функције $y = kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; – примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама; – примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима; – трансформише збир, разлику и производ полинома; – примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; – растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); – примени трансформације полинома на решавање једначина; – примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; 	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	21 (8+13)	
	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	19 (6+3)	
	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	48 (19+29)	
	МНОГОУГАО	21 (9+12)	
	КРУГ	18 (7+11)	
	ОБРАДА ПОДАТАКА	5	

<ul style="list-style-type: none"> - израчуна површину многоугла користећи обрасце или разло- живу једнакост; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; - примени ставове подударности при доказивању једноставни- јих тврђења и у конструктивним задацима; - примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом; - одређује средњу вредност, медијану и мод. 		
УКУПНО		144

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - монолошка - дијалогска - демонстративна - текстовна - метода писаних и графичких радова - хеуристичка 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - уџбеник - збирка задатака - цртежи и слике - припремљен штампани материјал - прибор за геометрију

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-ученици се оспособљавају за: решавање разноврсних практичних и теоријских проблема, комуникацију математичким језиком, математичко резонување и доношење закључака и одлука</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвајају основне математичке концепте, овладавају основним математичким процесима и вештинама, оспособљавају се за примену математичких знања и вештина и комуникацију математичким језиком - оспособљавају се за примену у решавању разноврсних задатака - уз наставникову помоћ изводе закључке и формулишу правила - за сложеније изразе оспособљавају се за коришћење калкулатора и расположивих софтвера - користе све четири 	<ul style="list-style-type: none"> -креира и осмишљава процес наставе и учења -организатор наставног процеса, подстиче и усмерава активност ученика -мотивише ученике -развија код ученика вештину доказивања - подстицање развоја мишљења и разумевања код ученика - користи историјске податке -градиво кад је то могуће излаже експериментом, на очигледан и практичан начин -труди се да градиво обогати примерима блиским искуству ученика -када је то могуће користи динамичке софтвере у настави -прати, процењује и вреднује степен остварености исхода, као и развој и напредовање 	<p>Посматрањем, слушањем, бележењем одговора, увидом у успешност решених задатака.</p> <p>Процењивањем, подржавањем, оцењивањем.</p>	<p>техника и технологија физика хемија примери скупова из свакодневне праксе и природног окружења.</p>

<p>рачунске операције у задацима са реалним бројевима и алгебарским изразима</p> <p>- цртају и конструишу графике, координационе системе, троуглове, кружницу и многоуглове</p> <p>-напамет науче исказ и примењују Питагорину теорему</p> <p>-ученици би требало да експериментално утврде сталност односа обима и пречника кружнице</p> <p>- решавају пројектне задатке</p> <p>-пројектни задатак реализују на конкретним примерима-прикупљају, обрађују и анализирају податаке добијене анкетом</p> <p>-примењују обрађене податаке у свакодневној пракси</p>	ученика		
--	---------	--	--

БИОЛОГИЈА

ЦИЉ	Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи.		
ГОДИШЊИ ФОНД	72		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
<ul style="list-style-type: none"> - прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; - упореди бесполно и полно размножавање; - идентификује разлике између митозе и мејозе на основну про- мене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; - одреди однос између гена и хромозома и основну улогу гене- тичког материјала у ћелији; - шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу; - одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе; - користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; - разврста организме према задатим 	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	8	
	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	31	
	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА		
	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	11	
	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ		

<p>критеријумима применом дихотомих кључева;</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила; – идентификује основне односе у биоценози на задатим приме- рима; – илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефе- ката природне селекције; – упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној број- ности на различитим стаништима; – повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; – анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; – идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; – предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима; – анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разно- врсне исхране; – идентификује поремећаје исхране на основу типичних симп- тома (гојазност, анорексија, булимија); – планира време за рад, одмор и рекреацију; – доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем пси- хоактивних супстанци; – аргументује предности вакцинације; – примени поступке збрињавања лакших облика крварења; – расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости 		
УКУПНО	72	

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - Вербално-текстуална - Илустративно-демонстративна - Метода практичних радова - Експериментална метода 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник - Илустрације, апликације - Енциклопедије - Образовни софтвери - Лабораторијски материјал - Часопис

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>- учи <u>смислено</u>: повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из биологије и других предмета;</p> <p>- учи <u>проблемски</u>: самосталним прикупљањем и анализирањем података и информација; постављањем релевантних питања себи и другима; развијањем плана решавања задатог проблема;</p> <p>- учи <u>дивергентно</u>: предлагањем нових решења; смишљањем нових примера; повезивањем садржаја у нове целине;</p> <p>- учи <u>критички</u>: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената;</p> <p>- учи <u>кооперативно</u>: кроз сарадњу са наставником и другим ученицима; кроз дискусију и размену мишљења; уважавајући аргументе саговорника.</p> <p>- шематски и графички приказује научно</p> <p>- користи ИКТ технологију у истраживањима и учењу</p> <p>- учествују у мини истраживачким пројектима</p> <p>- изводи једностеве огледе</p> <p>- користе лабораторијски прибор и опрему за теренски рад</p> <p>- табеларно и графичко приказују резултате, са обавезним извођењем закључака</p> <p>- користи микроскоп, израђује микроскопске препарате и микроскопира</p> <p>- учи како да измери пулс, крви притисак и пружи прву помоћ</p> <p>- прави плана дневних и недељних активности које ће посветити раду, одмору и рекреацији</p>	<p>- креира и осмишљава процес наставе и учења</p> <p>- заједно са ученицима планира процес учења и бира погодне стратегије учења</p> <p>- упознаје специфичности начина учења својих ученика и према њима планира и прилагођава наставне активности</p> <p>- контекстуализује дати програм према потребама конкретног одељења</p> <p>- подстиче радозналост, аргументовање, креативност, рефлексивност, истрајност, одговорност, аутономно мишљење, сарадњу, једнакост међу половима, уважавање и прихватање различитости</p> <p>- користи ИКТ технологију у настави</p> <p>- труди се да наставу осмисле кроз активно учење, комбинујући када је год то могуће програмирану, проблемску наставу или учење путем открића</p> <p>- планира мини истраживања и пројекте</p> <p>- демонстрира огледе</p> <p>- оспособљава ученике за коришћење и читање статистичких података</p> <p>- прати и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.</p> <p>- промовише групни дијалог и помаже развоју ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање</p> <p>- охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада</p> <p>- континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика и процес наставе и учења, себе и сопствени рад</p>	<p>- посматрање</p> <p>- праћење</p> <p>- ангажовање ученика</p> <p>- писмено испитивање</p> <p>- усмено испитивање, дебате</p> <p>- белешке</p> <p>- домаћи задаци</p> <p>- проблемски задаци</p> <p>- мапе појмова</p> <p>- израда пројекта, истраживачки радови</p> <p>- лабораторијске вежбе</p> <p>- наставник проверава степен усвојеног знања током године</p> <p>- истиче позитивне примере</p> <p>- продукти ученикових активности</p>	<p>- математика</p> <p>- географија</p> <p>- српски језик и књижевност</p> <p>- ликовна култура</p> <p>- информатика и рачунарство</p> <p>- историја</p> <p>- физичко и здравствено васпитање</p> <p>- техника и технологија</p> <p>- ликовна култура</p>

ХЕМИЈА

ЦИЉ	Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.	
ГОДИШЊИ ФОНД	72	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<ul style="list-style-type: none"> – идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одр- живог развоја; – правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и суп- станцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и обја- сни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемиј- ске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; – налази потребне информације у различитим изворима кори- стећи основну хемијску терминологију и симболику; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и је- дињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем еле- мента у Периодном систему елемената и својствима елемента; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значе- ње растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово ква- литативно и квантитативно значење; 	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3
	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	7 (3 лабораторијске вежбе)
	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	10 (1 лабораторијске вежбе)
	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	9 (1 лабораторијске вежбе)
	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	11 (2 лабораторијске вежбе)
	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	8 (1 лабораторијске вежбе)
	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	12 (1 лабораторијске вежбе)
	ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	12 (1 лабораторијске вежбе)

<ul style="list-style-type: none"> – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина суп- станце и моларна маса; – опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и ки- сеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа 		
УКУПНО		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> -монолошка -дијалогска -текстовна -демонстративна -метода практичног и лабораторијског рада 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - групни - рад у пару - индивидуални 	<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник - Збирка задатака - Илустрације, апликације - Лабораторијски прибор и супстанце за лабораторијске вежбе

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<ul style="list-style-type: none"> – учи <u>смислено</u>: повезивањем оног што учи са оним што зна и са ситуацијама из живота; повезивањем оног што учи са оним што је учио из хемије и других предмета; – учи <u>проблемски</u>: самосталним прикупљањем и анализирањем података и информација; постављањем релевантних питања себи и другима; развијањем плана решавања задатог проблема; – учи <u>дивергентно</u>: предлагањем нових решења; смишљањем нових примера; повезивањем садржаја у нове целине; – учи <u>критички</u>: поређењем важности појединих чињеница и података; смишљањем аргумената; – учи <u>кооперативно</u>: кроз сарадњу са наставником и другим ученицима; кроз дискусију и размену мишљења; уважавајући аргументе саговорника 	<ul style="list-style-type: none"> -креира и осмишљава процес наставе и учења -организатор наставног процеса, подстиче и усмерава активност ученика - заједно са ученицима планира процес учења, на основу резултата праћења и вредновања -мотивише ученике - подстицање развоја мишљења и разумевања код ученика -труди се да градиво обогати примерима блиским искуству ученика -охрабрује ученике да презентују, објашњавају и бране стратегије које користе у решавању проблема -води питањима или сугестијама резонување ученика -осмишљава пројекте 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - праћење - ангажовање ученика - писмено испитивање - усмено испитивање, дебате - белешке - домаћи задаци - проблемски задаци - израда пројекта, истраживачки радови - лабораторијске вежбе - наставник проверава степен усвојеног знања током године - истиче позитивне примере - производи ученикових активности 	<ul style="list-style-type: none"> -математика -физика -биологија -техника и технологија -информатика и рачунарство -ликовна култура

<p>-идентификују појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, кроз различите примере из савременог и свакодневног живота</p> <p>-уочавају улогу експеримента у хемији, усвајају основна правила понашања у хемијској лабораторији, мере опреза при руковању супстанцама, лабораторијским посуђем и прибором, мере заштите себе и других, заштите животне и радне средине и мере прве помоћи у случају повреде при рад</p> <p>-упознају са лабораторијским прибором и основним техникама рада у лабораторији</p> <p>-уче да мере на техничкој ваги</p> <p>-експериментално испитују и описују физичка и нека хемијска својства супстанци</p> <p>-изводе лабораторијске вежбе</p> <p>-користе различите моделе за учење (слике, тродимензионалне и анимиране моделе доступне преко савремених информационо комуникационих технологија, ИКТ); шематски и графички приказују научено</p>	<p>-демонстрира извођење огледа</p> <p>-оспособљава ученике да процењују сопствени напредак</p> <p>-континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад</p>		
--	--	--	--

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

ЦИЉ	Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.		
ГОДИШЊИ ФОНД	<i>108 часова</i>		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	
<ul style="list-style-type: none"> - примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби - изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животни ситуацијама - упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак 	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	6	

<ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама -примени атлетске дисциплине у складу са правилима 	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ Атлетика	18
<ul style="list-style-type: none"> - одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела - користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и у игри -примени вежбања из гимнастике на развој моторичких способности- 	Спортска гимнастика	18
<ul style="list-style-type: none"> - користи елементе технике у игри - примени основна правила игре - учествује на такмичењима између одељења -примени основне тактичке елементе спортских игара 	Рукомет Одбојка Футсал Кошарка	14 22 14 14
<ul style="list-style-type: none"> -изведе кретања у различитом ритму - игра народно коло - изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура -изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу 	Плес и ритмика	2
<ul style="list-style-type: none"> -преплива 25m техником краула и прсном техником -процени своје способности и вештине у води -скочи у воду на ноге и на главу -рони у дужину у складу са својим могућностима -поштује правила понашања у води и око ње -уочи ризичне ситуације у води и око ње 	Пливање	Број намењен овој наставној теми распоређен је другим темама. Часови ће бити реализовани уколико буде услова за то.
<ul style="list-style-type: none"> - објасни својим речима сврху и значај вежбања - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила спортске игре - навија и бодри учеснике на такмичењима - прихвати сопствену победу и пораз у складу са „фер плејом“ - користи различите изворе информација - препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту - направи план дневних активности -процени последице недовољне физичке активности -уважи различите спортове без обзира на лично интересовање 	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА Физичко вежбање и спорт	Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад
<ul style="list-style-type: none"> - наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље - разликује здраве и нездраве начине исхране - направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника - примењује здравствено – хигијенске мере пре, у току и након вежбања - препозна врсту повреде - правилно реагује у случају повреде - чува животну средину током вежбања -води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања 	Здравствено васпитање	Реализује се кроз све наставне области и теме уз практичан рад
УКУПНО		108

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> • Аналитичко-синтетичка метода, • Вербално невербална коомуникација • Демонстрација-асистенција 	<ul style="list-style-type: none"> • Индивидуални, групни, колективни, фронтални, парови. 	Струњаче, креда, пиштаљка, штопераца, метар, лопте, лоптице, канап, мрежа, кош, вијача, обруч, клупа, ластиш, рипстол...

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
Слуша, уочава, примењује, самосталан рад, закључује, експериментише	Објашњава, демонстрира, помаже, мотивациони разговор са ученицима, контролише рад, прати ангажовање ученика, оцењује	Посматрање, самостално извођење, задовољство ученика на часу	Мизичка и ликовна култура, српски језик, географија, биологија, информатика, математика

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВЕ ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ЦИЉ	Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.	
ГОДИШЊИ ФОНД	108 часова	
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
- Коришћењем текстуалног програмског језика намене формира рачунарске програме који р одређене класе проблема уз помоћ одгова програмских библиотека и прилаго-ђених мог развојног окружења при чему сам програм не м	Рачунарство	18
	ИКТ	12

<p>алгоритамски сложен</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи барем један алат који обухвата програмску библиотеку и развојно окружење и да једно-ставне проблеме типичне за област прим коју је орјентисан тај алат - за описан задатак из одговарајућег домена опише планирано решење и да тако описано имплементира - користи документацију и доступне информације интернета како би на одговарајући начин употребио за решавање задатог проблема - проналази и користи слободно доступне садржаје интернета које укључује у своје решење - прикупља, уноси и приказује податке којима се анализира неки проблем помоћу одговарајућег програма - открива однос између података користећи визуелизацијом - сараднички реализује наставне пројекте који у процесу избор, коришћење и комбиновање више апликација досегао изазовне циљеве укључујући прикупљање, анализу података и задовољавање потреба корисника; - користи различите врсте технологије на сигуран, одговоран и безбедан начин, водећи рачуна о идентитету и приватности; <p>препозна непримерени садржај и/или нежељене контакте и да се од њих заштити</p>	<p>Дигитална писменост</p>	<p>6</p>
УКУПНО		36

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> • Аналитичко-синтетичка метода, • Вербално невербална коомуникација • Демонстрација-асистенција 	<ul style="list-style-type: none"> • Индивидуални, групни, колективни, фронтални, парови. 	<p>Дигитални кабинет, паметни телефон</p>

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>Слуша, уочава, примењује, самосталан рад, закључује, експериментира</p>	<p>Објашњава, демонстрира, помаже,</p>	<p>Посматрање, самостално извођење, задовољство ученика на часу</p>	

	<p>мотивациони разговор са</p> <p>ученицима, контролише рад, прати ангажовање ученика, оцењује</p>		
--	--	--	--

ПРОГРАМ РАДА НАСТАВЕ ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

ЦИЉ	Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничку – технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа преузимаљиво и иницијативно.		
ГОДИШЊИ ФОНД	72 часа		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВ А	
<ul style="list-style-type: none"> - Повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; - Повеже ергономију са здрављем и комфором људи пре употребе техничких средстава; - Анализира дали је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; - Смањење трошкова енергије у домаћинству; - Разликује врсте транспортних машина; - Повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; - Проверава техничку исправност бицикла; - Демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда; - Самостално црта скицом и техничким цртежом користећи просторна приказивања и Cad технологију; 	Животно и радно окружење	6	
	Саобраћај	6	
	Техничка и дигитална писменост	18	
	Ресурси и производња	20	

<ul style="list-style-type: none"> - Управља моделима користећи рачунар; - Објасни улогу основних компоненти рачунара, паметних телефона и савремених ИКТ уређаја; - Аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; - Идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; - Користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; - Врши операције обраде материјала који се користе у машинству помоћу одговарајућих алата, прибора и машина у примени одговарајуће мере заштите на раду; - Објашњава улогу одређених елемената машина и механизима на једноставном предмету; - Образлаже значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације, прописаних прописа; - Објашњава основне конструкције робота; - Класификује погонске машине – моторе и повезује са применом истих; самостално/тимски истражује и решава задати проблем у оквиру пројекта; - Истражује пројекат у складу са принципима, безбедности на раду; - Тимски представља идеју, поступак израде и производ; - Креира рекламу за израђен производ; - Врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама, са циљем унапређења продаје ; - Процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност исл) 	<p>Конструкторско моделовање</p>	<p>22</p>
УКУПНО		72

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> • Аналитичко-синтетичка метода, • Вербално невербална коомуникација • Демонстрација-асистенција 	<ul style="list-style-type: none"> • Индивидуални, групни, колективни, фронтални, парови. 	<p>Модели за констукциско моделовање, рачунари, алате, прибор</p>

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>Слуша, уочава, примењује, самосталан рад, закључује, експериментише</p>	<p>Објашњава, демонстрира, помаже, мотивациони разговор са ученицима, контролише рад, прати ангажовање ученика, оцењује</p>	<p>Посматрање, самостално извођење, задовољство ученика на часу</p>	

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ	Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.	
ГОДИШЊИ ФОНД	36	
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
<ul style="list-style-type: none"> - наведе и опише основне карактеристике људских права; - својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; - образложи личну одговорност у заштити свог здравља; - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – образложи сврху постојања политичких странака; - аргументује потребу ограничења и контролу власти; - наведе кораке од предлагања до усвајања закона; - образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; - препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; - препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; - у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; - проналази, критички разматра и користи информације из различитих извор. 	ЉУДСКА ПРАВА	
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	
	УКУПНО	36

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<ul style="list-style-type: none"> - вербалне методе (монологска, дијалогска) - илустративно-демонстративна метода, - метода демонстрације, - текстуална метода, - стваралачка метода, - интерактивна метода, - метода посматрања, - метода усменог излагања, - метода разговора (дијалогска), - метода демонстрације, - метода практичних радова, - метода писаних и цртаних радова 	<ul style="list-style-type: none"> Фронтални, рад у групи, индивидуални, рад у пару. Интерактивни облици рада: - радионице - симулације - играње улога - студија случаја - дебате - дискусија - пројекат - истраживање - промоција 	<ul style="list-style-type: none"> - бела табла, фломастери, - хамер, бојице, - стикери у боји, - анкетни листићи, - пројектор, лаптоп, - панои, - аудио и видео садржај (видео клипови), - дневна штампа, - филмови, интернет, различите социјалне мреже, - снимак симулације, - текстови из новина.

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<p>-Проширују своја знања о правима;</p> <p>-промишљају и разговарају о односу између права и правде;</p> <p>-износе своје ставове и дискутују;</p> <p>-припремају заједно са наставником симулацију Народне скупштине;</p> <p>-спровode симулацију Народне скупштине;</p> <p>-припремају питања ,у оквиру симулације,која се тичу актуелних догађаја;</p> <p>-спремају извештаје о симулацији Народне скупштине и процењују те извештаје;</p> <p>-размењују и аргументују идеје и мишљења;</p> <p>-употребљавају конструктивну комуникацију;</p> <p>-искажују мисли,осећања,ставове аргументацијом;</p> <p>-препознају и анализирају многе проблеме аргументацијом;</p> <p>-разговарају о говору мржње,нетолеранцији, облицима кршења права;</p> <p>-вреднују продукте свог рада.</p>	<p>-Планира садржаје рада;</p> <p>-интегрише наставне области</p> <p>-попуњује,проширује и мења садржаје према конкретним потребама и плану рада,уважавајући исходе;</p> <p>-осмишљава своје,а и активности ученика;</p> <p>-утиче на аутентично развијање пожељних облика понашања код ученика;</p> <p>-приближава ученицима садржаје кроз конкретне примере из свакодневног живота;</p> <p>-води радионичарску активност;</p> <p>-упознаје ученике са социјалним правима;</p> <p>-посвећује посебну пажњу здрављу младих, са становишта права и обавезе државе;</p> <p>-приближује ученицима појмове,који им нису довољно познати као што су:политичке странке,посланици,посланичке групе,опозиција;</p> <p>-упознаје ученике са скупштинским расправама,процедурама;</p> <p>-предочавама им кораке од предлагања закона до усвајања;</p> <p>-даје им примере за уочавање грађанског активизма;</p> <p>-консултује психологе и педагоге за реализацију неких радионица(социјални живот ученика);</p> <p>-припрема симулацију рада Народне скупштине;</p> <p>-организује рад на часу;</p> <p>-даје пример и доприноси пример стварању демократске атмосфере;</p> <p>-даје почетни подстицај и информације за садржај ,који се обрађује;</p> <p>-даје повратне информације;</p> <p>-обезбеђује равноправну укљученост ученика у радионицама;</p> <p>-припрема нове,актуелне материјале,који највише одговарају садржајима и исходима;</p> <p>-континуирано прати напредовање ученика.</p>	<p>Начин евалуације изводи се: слушањем, посматрањем, разговорима са ученицима,белешкама, аудио визуелним записима, евидентирањем задовољства ученика на часу, осматрањем,евалуационим листама,продуктима учениковог рада, самоевалуацијом ученика.</p>	<p>-Спски језик и књижевност</p> <p>-Историја</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Музичка култура</p> <p>-Информатика и рачунарство</p>

ВЕРСКА НАСТАВА

ЦИЉ	<p>Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.</p>	
ГОДИШЊИ ФОНД	36	
ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Когнитивни аспект: •моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; •моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: •жели да активно учествује на часовима верске наставе	УВОД	
•моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; •моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања •моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; •моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; •моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности; •моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; • бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима. Афективни аспект: •бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу.	БОГОПОЗНАЊЕ	
•моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; •бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; •знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; •умети да интерпретира Символ вере; •знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; •моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека; Афективни аспект: •бити подстакнут да	ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	

<p>развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит).</p>		
<p>•моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) •моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; •знати да је Причешће врхунац светотајинског живота; •моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; •бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; •моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; •моћи да разликује именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); •моћи да препозна своју службу у Цркви; •моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грозђа, жита, светлости...) •бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;</p> <p>Афективни аспект: • бити подстакнут да љубав препознаје као служење; •знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим.</p>	<p>СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ</p>	
<p>•моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; •моћи да објасни просветитељску улогу изначај Светога Саве за српски народ; •бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; •моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља •моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; •бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију •бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине. Афективни аспект: •бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим; • бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.</p>	<p>СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ</p>	
<p>УКУПНО</p>	<p>36</p>	

Начин остваривања програма

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
<p>-вербалне методе(монологска, дијалогска) -илустративно-демонстративна метода, -метода демонстрације, -текстуална метода, -стваралачка метода, -интерактивна метода,</p>	<p>Фронтални, рад у групи, индивидуални, рад у пару. Интерактивни облици рада: -радионице -симулације -играње улога</p>	<p>-бела табла, фломастери, -хамер,бојице, -стикери у боји, -анкетни листићи, -пројектор, лаптоп, -панои, -аудио и видео садржај(видео клипови), -дневна штампа,</p>

-метода посматрања, -метода усменог излагања, -метода разговора(дијалогска), -метода демонстрације, -метода практичних радова, -метода писаних и цртаних радова	-студија случаја -дебате -дискусија -пројекат -истраживање -промоција	-филмови,интернет,различите социјалне мреже, -снимак симулације, -текстови из новина.
--	--	---

Активности		Евалуација	Корелација
Ученика	Наставника		
<ul style="list-style-type: none"> •усваја-сазнаје; вештина •повезивање сопственог искуства са тематиком; •дискусија; •посматра; •црта; •рецитије; •упоређује; •доцртава; •разговара; •испуњава; •посећивање верских институција; •организовање квизова; •израда радова и паноа. 	<ul style="list-style-type: none"> •испитује предзнања ученика; •упознаје се са интелектуалним могућностима ученика; •развија и одржава комуникацију; •подстиче интеракцију, пружа повратну информацију; •уважава и реагује на потребе групе и појединаца; •дели одговорност •одабира поступке за наставни рад; •прилагођава методе и облике рада индивидуалним способностима деце; •организује наставне активности; •организује посете православним храмовима 	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано;</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима;</p> <p>-Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада;</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...);</p> <p>- Иницијатива и квалитет продукта</p> <p>Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Спски језик и књижевност -Историја -Ликовна култура -Музичка култура -Информатика и рачунарство

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Годишњи фонд часова

36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	<ul style="list-style-type: none">– образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора;– формулише истраживачки задатак;– планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља;– прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора;– прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником;– користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;– вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада;– учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју;– повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу;– одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу;– користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет;– сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу;– критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	<p>ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право.</p> <p>УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија.</p> <p>РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. 3Р правила.</p> <p>ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије.</p>

УМЕТНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова

36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
<p>Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини</p>	<p>– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.</p>	<p>ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборигина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика) ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју.</p>

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Годишњи фонд часова

36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
<p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите;</p> <p>– на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета;</p> <p>– посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности;</p> <p>– повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања;</p> <p>– препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања;</p> <p>– се укључи у иницијативе које се покрећу у школи;</p> <p>– разликује особине лидера и менаџера;</p> <p>– одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука;</p> <p>– планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије);</p> <p>– учествује у осмишљавању пословне идеје;</p> <p>– информише се о постојању сличних производа на тржишту;</p> <p>– комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима;</p> <p>– примењује правила пословне комуникације;</p> <p>– поштује етичке принципе у пословању;</p> <p>– израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама;</p> <p>– прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа;</p> <p>– учествује у промоцији и продаји производа;</p> <p>– презентује рад свог тима.</p>	<p>ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.</p> <p>СВЕТ РАДА Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.</p> <p>ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.</p> <p>УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге. Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге</p>

ДОМАЋИНСТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Домаћинство* је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Годишњи фонд часова

36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
<p>Компетенција за целоживотно учење</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима информацијама</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Сарадња</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>– одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству;</p> <p>– преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика;</p> <p>– користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања;</p> <p>– учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази;</p> <p>– анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства;</p> <p>– правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу;</p> <p>– образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству;</p> <p>– правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора;</p> <p>– разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава;</p> <p>– планира буџет домаћинства и управља њиме;</p> <p>– планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству;</p> <p>– припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;</p> <p>– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства;</p>	<p>САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА</p> <p>Домаћинство.</p> <p>Организација домаћинства.</p> <p>Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање.</p> <p>Формирање здраве породице.</p> <p>Фазе породичног живота.</p> <p>Култура као начин живота и културно наслеђе.</p> <p>КУЛТУРА СТАНОВАЊА</p> <p>Породично домаћинство на селу и у граду.</p> <p>Породица и домаћинство.</p> <p>Функционалне целине домаћинства и њихове улоге.</p> <p>Технички апарати у домаћинству.</p> <p>Безбедност у домаћинству.</p> <p>Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини.</p> <p>Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству.</p> <p>Уштеда енергије у домаћинству.</p> <p>Хемијска и микробиолошка исправност воде.</p> <p>Отпадне воде у домаћинству.</p> <p>Основни хигијенски захтеви домаћинства.</p> <p>Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству.</p> <p>КУЛТУРА ОДЕВАЊА</p> <p>Улога одеће и обуће у животу човека.</p> <p>Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству.</p> <p>Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу. 	<p>у домаћинству.</p> <p>Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала.</p> <p>Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће.</p> <p>Рециклажа кућног текстила и одеће.</p> <p>КУЛТУРА ПОНАШАЊА</p> <p>Планирање и расподела буџета.</p> <p>План набавке и избор артикала.</p> <p>План и припреме за путовање.</p> <p>Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању.</p> <p>Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација.</p> <p>СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА</p> <p>Значај воде за одржавање хигијене.</p> <p>Средства за личну хигијену.</p> <p>Козметичка средства.</p> <p>Кућна апотека.</p> <p>Материјали за опремање домаћинства</p> <p>Одржавање домаћинства</p> <p>Отпадни материјали у домаћинству.</p> <p>ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ</p> <p>Хранљиви састојци и животне намирнице.</p> <p>Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу.</p> <p>Енергетска вредност намирница.</p> <p>Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма.</p> <p>Рационална исхрана човека.</p> <p>Принципи рационалне исхране.</p> <p>Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране.</p> <p>Последице неправилне исхране.</p> <p>Припремање хране, начини обраде намирница.</p> <p>Хигијенски услови приликом припремања хране.</p>
--	--	---

		<p>Одлагање, чување и конзервусање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету.</p>
--	--	---

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Циљ учења слободне наставне активности *Филозофија са децом* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Годишњи фонд часова

36

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према окоolini Естетичка компетенција	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин – јасно изрази сопствене мисли и осећања – практикује интелектуалну отвореност и радозналост – уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – исказе објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости	Појам добра/зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Циљеви и задаци садржаја програма
Књижевност	-прати смернице које добија од стране наставника; - поставља питања; -решава захтеве задатка уз помоћ наставника; -усваја основне појмове из епике, лирике и драме; -усваја основне књижевне термине и појмове	-прати рад ученика; - подстиче и мотивише ученике; -појашњава ученицима захтеве задатака;	Ученик: -разликује књижевни род на основу датог примера; -уочава тему, основне мотиве, фабулу, песничке слике, главне ликове; -препознаје дескрипцију, нарацију, монолог, дијалог; -усваја основне књижевнотеоријске појмове (врсте строфе, стиха, риме и стилске фигуре);
Језик	- прати наставаникова појашњења; - поставља питања; - прати захтеве задатака; -решава задатке;	- проналази једноставније примере за вежбу; - подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; - прати рад и напредовање ученика;	разликује просте и сложене, као и личне и неличне глаголске облике; -разликује променљиве и непроменљиве врсте речи; -уочава главну реч и зависне шланове синтагме у једноставним примерима; - препознаје врсте субјекта, предиката и објекта; -уочава разлику између комуникативне и предикатске реченице; -препознаје напоредне односе међу независним реченицама; -одређује врсту зависне реченице у једноставнијим примерима; -примењује правописну норму у једноставнијим примерима;
Језичка култура	- поставља питања; - решава задатке; -прати инструкције наставника.	-појашњава захтеве задатака; - проналази пригодне краће текстове за рад и вежбу; - прати и подстиче рад и напредовање ученика.	- препознаје технички и сугестивни опис; -уочава цитат у тексту и тумачи фусноту; -тумачи једноставније табеле и гарфиконе; -допуњује текст различитим облицима променљивих речи; - проналази тражене податке у краћем

			тексту.
--	--	--	---------

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

Допунска настава: планирани број ученика 5 - 25

планирани број часова 12 – 18

циљеви допунске наставе: Усвајање језичких структура које ученици нису усвојили редовном наставом.

начин реализације допунске наставе: Преовладава индивидуални рад.

временски оквири допунске наставе: Током школске године.

основни циљ допунске наставе: Помоћ у савладавању наставних садржаја.

начин вредновања допунске наставе: Усмени разговор и писани тестови.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ

Планирани број часова: 9

Циљ допунске наставе: допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова, као и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Допунска настава се планира на основу праћења постигнућа ученика. Планови у прилогу су засновани на искуству наставника (у вези са темама у којима је претходних година ученицима била потребна додатна подршка). Исти су подложни корекцији.

Садржај програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду
------------------	-------------	---	--

Основи проучавања прошлости	2	-слушају, питају,	☐ подстиче на усвајање знања ☐ мотивише за рад ☐ методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика
Европа и свет од почетка индустријске револуције до почетка 20.века	2	Слушају, питају, упоређују	☐ подстиче на усвајање знања ☐ мотивише за рад ☐ методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика
Српски народ и држава од краја 18. до почетка 20. века	2	Слушају, питају, упоређују	☐ подстиче на усвајање знања ☐ мотивише за рад ☐ методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика
Европа, свет, српски народ и држава на почетку 20. век	2	Слушају, питају, упоређују	☐ подстиче на усвајање знања ☐ мотивише за рад ☐ методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ

Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм наставе и учења у седмом разреду.

Током реализације наставе и учења допунске наставе у зависности од садржаја и метода рада могуће активности наставника су: пише, скицира, објашњава, сумира, излаже, усмерава, демонстрира, презентује.. Могуће активности ученика: дефинише, бира, понавља, тумачи, препознаје, описује, поставља питања. Дати број часова допунске наставе је оријентациони и зависи од потреба ученика и може варирати.

Исходи Ученик/ученица ће бити у стању да: разликује кретање према облику путање; разликује кретања према промени брзине; разликује убрзано од успореног кретања; препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање); изрази физичке величине (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање) у одговарајућим мерним јединицама; препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, масе, силе; препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање); изрази физичке величине (време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање) у одговарајућим мерним јединицама; препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, силе; одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; мери тежину тела; препозна деловање

гравитационе силе, силе трења и силе отпора средине; демонстрирање утицаја трења и отпора средине на кретање тела. зна да је сила узрок промене стања тела; препозна деловање гравитационе силе; препозна деловање силе потиска у течности; одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; мери тежину тела. препозна ознаке физичких величина (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага); изрази физичке величине (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага) у одговарајућим мерним јединицама; препозна мерни инструмент за мерење температуре; процени вредности најмањег подеока код мерног инструмента; изражавање температуру у одговарајућим мерним јединицама; мери температуру

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Организује се за ученике који имају потешкоћа у савладавању наставног градива и остваривању исхода и стандарда. Планирана је фондом од 10 до 20 часова, а садржаји су прецизирани годишњим плановима. Ова настава има само оквирне садржаје, јер они зависе од потреба ученика.

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Питагорина теорема и примена	-уочава -именује -разликује -рачуна	презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота	-фронтални -индивидуални	-фронтални -индивидуални
Степени и операције са степенима	-уочава -именује -разликује -рачуна	презентује -усмерава ученика -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање	-фронтални -индивидуални	уознавање степена чији је изложилац природан број с' примерима у физици уознавање појмова алгебарског израза и његово израчунавање
Многоугао	уочава именује разликује упоређује	-презентује -усмерава ученика -развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење	-фронтални -индивидуални	формирање појма многоугла и врсте збир углова многоугла и број дијагонала у многоуглу обим и површина многоугла
Полиноми и операције са њима, квадрат бинома и разлика квадрата	уочава именује разликује упоређује	-презентује -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање -утиче на развој тачности, прецизности, одговорности, уредности код ученика	-фронтални -индивидуални	рачунске операције са мононимима и полиномима растављање полинома на чиниоце
Круг и делови круга	уочава именује разликује упоређује	-презентује -усмерава ученика -развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење	-фронтални -индивидуални	уознавање нових геометријских појмова (централни, периферијски круг, исечак) одређивање обима и површине круга упоређивање површине исечка и кружног лука

Функција	уочава закључује разликује	презентује -усмерава ученика -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање	-фронтални -индивидуални	правоугли координатни систем у равни неке основне функције
Пропорција - примена	-уочава -именује -разликује -рачуна	-презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота	-фронтални -индивидуални	пропорција примена у пракси директне и обрнуте пропорционалности
Сличност и примена сличности	-уочава -именује -разликује	-презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота	-фронтални -индивидуални	Талесова теорема сличност троуглова, коефицијент сличности примена сличности код једноставних конструктивних задатака

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ БИОЛОГИЈЕ

Циљеви допунске наставе су: допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Глобални план рада допунске наставе из биологије у седмом разреду:

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА ЈЕСИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	-активно слушање -води дијалог са наставником -разговор -поставља питања -бележи -повезивање знања -закључивање	-води дијалог са учеником -објашњава -помаже у раду -активно слушање -разговор -повезивање знања -закључивање -поставља мотивациона питања -наставник проверава степен усвојеног знања током године -истиче позитивне примере	-индивидуални рад - групни рад -обнављање -помоћ у изради домаћих задатака	да ученици схвате историјски развој људске врсте да се ученици оспособе да решавају проблеме и задатке да стекну знања о грађи и функционисању човечијег организма да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима - да буду мотивисани за учење - стварање навика и развијање хуманих односа међу половима

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
1.Raconter des actions passées	<p>Слуша, пише Реагује на упутства Одговара на питања Поставља питања Ради вежбе Реагује на наставникове инструкције Именује,игра се са речима и гласовима</p>	<p>Објашњава значење нових речи Даје упутства Објашњава граматичка правила</p>	<p>Комуникативна Монолошко - дијалошка Текст метода Аудитивна Демонстративна</p>	Коришћење нове лексичке грађе у комуникативне сврхе, усвајање порватних глагола, изражавање могућности, употреба релативних заменица
2.Les pronoms compléments				Временско распоређивање догађаја, изражавање трајања; предлог sans
3.Les pronoms relatifs : qui, que, où				Употрба футура и кондиционала у изражавању жеље, потребе, субјунктив
4.Les indicateurs temporels : il y a ; depuis ; avant ; après				Употрба суперлатива, употреба индиректног говора, изражавање циља, коришћење антонима придева
5.Les adverbes de manière				
6.J'aime... J'aime pas				
7.Si + présent, futur				
8.emploi du conditionnel présent				
9.Le subjonctif présent				
10.Le discours indirect				
11. Le superlatif				
12.Les pronoms démonstratifs				

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ

Садржај и образовно васпитног програма	Број часова	Активности ученика у образовно васпитној раду	Активности наставника у образовно васпитној раду	Начин поступак остваривања програма	Циљеви задаци садржаја програма
Географска обележја Азије	3	Упознавање основних појмова, У потреба карте, Учвршћивање знања	Објашњава појмове и процесе, демонстрира употребу карте, одговара на постављена питања ученика, мотивише, под стиче.....	Индивидуални Тимски Групни	Осамостаљивање учењу У тврђивање знања Коришћење карте
Географска обележја Африке	2	Упознавање основних појмова, У потреба карте, Учвршћивање знања	Објашњава појмове и процесе, демонстрира употребу карте, одговара на постављена питања ученика, мотивише, под стиче.....	Индивидуални Тимски Групни	Осамостаљивање учењу У тврђивање знања Коришћење карте
Северне и Јужне Америке	2	Упознавање основних појмова, У потреба карте, Учвршћивање знања	Објашњава појмове и процесе, демонстрира употребу карте, одго варана постављена питања ученика, моти више, подстиче...	Индивидуални Тимски Групни	Осамостаљивање учењу У тврђивање знања Коришћење карте
Аустралија и Океанија	2	Упознавање основних појмова, У потреба карте, Учвршћивање знања	Објашњава појмове и процесе, демонстрира употребу карте, одговара на постављена питања ученика, мотивише, под стиче.....	Индивидуални Тимски Групни	Осамостаљивање учењу У тврђивање знања Коришћење карте

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ХЕМИЈЕ

Редни број теме	Број часова	Садржај програма	Активности ученика у образовно васпитној раду	Активности наставника у образовно васпитној раду	Начини поступак остваривања	Циљевни задаци садржаја програма
1.	4	Основни хемијски појмови	- посматра супстанце - изводи закључке - радиогледе: прависмеше, раздваја смеше - испитује физичке хемијске промене	- показује супстанце - наводи на закључке - показује како се испитују основне физичке особине	- индивидуални рад - групни рад	- разликује физичке и хемијске својства супстанци физичке и хемијске промене супстанце - разликује појмове: елемент, једињење, смеша
2.	4	Структура супстанце	- црта модел атома - користи таблицу ПСЕ - саставља формуле помоћу валенце - препознаје по формули тип хемијске везе	- Упућује на правилно коришћење таблице ПСЕ - указује како се из формуле може сазнати тип везе	- индивидуални рад - групни рад	- зна које честице улазе у састав атома - зна основне податке о елементу из ПСЕ - зна разлику јонске и ковалентне везе - примењује валенцу за писање формула
3.	4	Хомогенесне смеше -раствори	- прави растворе - врши једноставнија израчунавања	- Показује како се праве раствори - објашњава једноставнија израчунавања	- индивидуални рад - групни рад	- зна шта је раствор, а шта растворач - ради једноставне задатке - уме да направи раствор допуном до 100г, ако је дата количина растворљиве супстанце
4.	6	Хемијске реакције и израчунавања	- повезује знања - пише једноставније једначине хемијских реакција - врши једноставнија израчунавања	- подстиче ученике да повезују знања - објашњава писање једноставнијих једначина хемијских реакција - показује како се врше једноставнија израчунавања	- индивидуални рад - групни рад	- зна да представи једноставније процесе једначинама - разликује појмове: мол, моларна маса и количина супстанце - зна да докаже закон држања масе преко хемијске једначине

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Ирационални бројеви (одабрани задаци)	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота	-фронтални -индивидуални	рачунске операције у скупу ирационалних бројева свођењем на исти корен
Примена Питагорине теореме на геометријске фигуре	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , усмерава ученика , подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање	-фронтални -индивидуални	практични задаци који се могу решавати Питагорином теоремом
Комбинаторни задаци	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , усмерава ученика , развија код ученика аналитичко,синтетичко,, индуктивно,дедуктивно мишљење	-фронтални -индивидуални	објашњење основних појмова из комбинаторике
Решавање такмичарских задатака	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање , утиче на развој тачности,прецизности, одговорности,уредности код ученика	-фронтални -индивидуални	одабрани задаци са разних такмичења
Правилни многоуглови	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , усмерава ученика , утиче на развој свести ученика о значају и примени математике у свакодневном животу	-фронтални -индивидуални	конструкција О и Р помоћу а,г,Р
Полиноми-растављање на чиниоце	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , усмерава ученика , подстиче на размишљање , развија код ученика аналитичко,синтетичко,	-фронтални -индивидуални	писање збира у облику производа
Квадрат бинома и тринома	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује , усмерава ученика , подстиче на размишљање ,развија код ученика аналитичко,синтетичко, индуктивно,дедуктивно мишљење	-фронтални -индивидуални	-примена квадрата бинома у геометрији
Такмичарски задаци	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени математике при решавању проблема из свакодневног живота	-фронтални -индивидуални	-одабрани задаци са разних такмичења
Круг- проблемски задаци	-упоређује -открива релације -изражава их	презентује , усмерава ученика , подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање	-фронтални -индивидуални	решавање сложених задатака
Дељивост и примена дељивости	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује -усмерава ученика -развија код ученика аналитичко,синтетичко, индуктивно,дедуктивно мишљење	-фронтални -индивидуални	-решавање сложених задатака помоћу НЗС и НЗД
Сличност троуглова	-упоређује -открива релације -изражава их	-презентује -усмерава ученика -развија код ученика аналитичко,синтетичко, индукт.,дедукт.	-фронтални -индивидуални	-решавање практичних проблема помоћу сличности (висина дрвета,дужина тунела,ширина реке и сл.)

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Grammar-Present Continuous	<ul style="list-style-type: none"> • обнавља • примењује своја знања на новим примерима <ul style="list-style-type: none"> • бележи • чита текст задатака • решава постављене задатке • самостално се служи страним језиком у учењу и истраживању • припрема и излаже своје радове • усваја и користи стечена граматичка занања 	<ul style="list-style-type: none"> • мотивише • усмерава • објашњава • контролише • проверава • упућује • помаже да се дође до правих решења, закључака и генерализација • прати и евидентира развој и напредовање ученика • усавршава утврђене програме • открива нове могућности индивидуализације рада • обезбеђује укључивање ученика у организоване облике рада ван школе 	<ul style="list-style-type: none"> • монолошка метода • дијалогска метода • решавање проблема • рад на тексту, писани и графички радови • демонстративна метода • игровне активности • комбиновани рад 	<p>Циљ наставе енглеског језика јесте да ученици овладају основним законитостима енглеског језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати</p> <p>Задаци наставе енглеског језика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање љубави према страном језику и потребе да се он негује и унапређује; - описмењавање ученика на темељима стандарда енглеског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа енглеског језика; - упознавање језичких појава и појмова, овладавање граматиком и стилским могућностима енглеског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и

				<p>писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);</p> <p>– уочавање разлике између матерњег говора и страног језика;</p> <p>– развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво – усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;</p> <p>– увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи (доживљајног – изражајног, интерпретативног, истраживачког; читање с разумевањем, логичко читање) у складу са врстом текста (књижевним и осталим текстовима);</p> <p>– поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;</p> <p>– развијање потребе за књигом</p> <p>– усвајање основних функционалних појмова и</p>
--	--	--	--	---

				<p>теоријских појмова</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.
--	--	--	--	--

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ФИЗИКЕ

Садржај програма	Број часова	Активности ученика у васпитно-образовном раду	Активности наставника у васпитно-образовном раду	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Сила и кретање	5	Ученици: посматрају уз помоћ наставника наводе примере, закључују, учествују у анализи и решавању једноставних задатака.	Наставник позатује ,наводи примере,даје додатна објашњења,показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да:разликује врсте кретања; мери и рачуна брзину и убрзање и да зна њихове мерне јединице: научи други и трећи Њутнов закон механике и да изврши динамичко мерење силе.

Кретање тела под дејством силе теже	2	Ученици: треба да прате, уз помоћ наставника расуђују, уочавају разлике и решавају једноставне проблеме.	Наставник показује ,наводи примере,даје додатна објашњења,показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: упозна слободан пад; хитац навише; хитац наниже; силу трења; силу отпора средине и разуме безтежинско стање тела.
Равнотежа	2	Ученици: треба да посматрају, питају, уз помоћ наставника уочавају, наводе примере, решавају једноставне задатке.	Наставник показује ,наводи примере,даје додатна објашњења,показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: научи да сложи и разложи векторске величине; да зна када је тело у равнотежи; да објасни силу потиска и Архимедов закон.
Механички рад, снага и енергија	3	Ученици: посматрају, уз помоћ наставника уочавају, наводе примере и закључују и решавају једноставне задатке.	Објашњава кинетичку енергију,наводи на закључке,упућује на коришћење књиге и литературе.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: зна када се врши механички рад и да је једнак промени енергије; зна како се рачуна снага; ко има кинетичку, а ко потенцијалну енергију; и да зна мерне јединице рада, снаге и енергије.
Топлотне појаве	2	Ученици: посматрају, питају, уз помоћ наставника уочавају, повезују, записују изакључују.	Наставник показује ,наводи примере,даје додатна објашњења,показује решавање једноставнијих задатака усмерава и подстиче ученике.	-индивидуални рад -фронтални рад -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода	Ученик треба да: знају да се укупна енергија тела састоји од кинетичке и потенцијалне енергије молекула унутар тела; да зна како се одређује количина топлоте и која је њена мерна јединица.

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
<p>Поезија српске модерне Историја језика-рад на текстовима писаним старословенским језиком</p> <p>Падежна сининимија Правописне промене Књижевно дело по избору ученика- тумачење(разумевање</p>	<p>обнавља примењује своја знања на новим примерима бележи чита текст задатака решава постављене задатке самостално се служи књижевном и некњижевном грађом у учењу и истраживању</p>	<p>мотивише усмерава објашњава контролише проверава упућује помаже да се дође до правих решења, закључака и генерализација</p>	<p>монологска метода дијалогска метода решавање проблема рад на тексту, писани и графички радови демонстративна метода игровне активности комбиновани рад</p>	<p>Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.</p> <p>Задаци наставе српског језика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; - описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа

<p>битних одлика књижевног дела ;тема, композиција, ликов и, језик)</p>	<p>припрема и излаже своје радове</p>	<p>прати и евидентира развој и напредовање ученика усавршава утврђене програме открива нове могућности индивидуализације рада обезбеђује укључивање ученика у организоване облике рада ван школе</p>		<p>српског језика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - уочавање разлике између месног говора и књижевног језика; - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво – усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - увежбавање и усавршавање гласног читања и читања у себи (доживљајног - изражајног, интерпретативног, истраживачког; читање с разумевањем, логичко читање) у складу са врстом текста (књижевним и осталим текстовима); - оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; - поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); - поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - усвајање основних функционалних појмова и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности; - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање часописа за децу и емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
---	---------------------------------------	--	--	--

				- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.
Школско такмичење-припрема(збирка текстова) Школско такмичење из језика и језичке културе Припрема за општинско такмичење(збирка тестова) Општинско такмичење из језика и језичке културе Основна стилска изражајна средства				
Акценат Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе(збирка тестова) Учешће на градском такмичењу Проучавање локалног говора;састављање речника локалних речи и израза и њихово замењивање речима и изразима из стандардног књижевног језика Анализа драмског дела по избору – Нушић Разговор о гледаној позоришној представи (глума и глумци, режија и редитељ,текст и писац,музика и композитор)				
Збирка песама из <i>Дневника прочитаних књига</i> (тумачење,стилска анализа) Казивање стихова из				

самосталног ученичког стваралаштва

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИСТОРИЈЕ

Садржај програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступци остваривања програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Успон Европе (Европа од краја 15. до краја 18.века)	2	Увежбавање знања напредног нивоа, рад на историјској карти, организовање квизова, тестови за такмичења	-води дискусију, наводи, ствара ситуацију, анализира., подстиче, усмерава	Обнављање градива ранијих разреда, рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење	-развијање сарадничког односа, проширивање постојећих и усвајање нових знања, сналажење на карти
Српски народ под страном влашћу од 16. до 18 века	2	Увежбавање знања напредног нивоа, рад на историјској карти, организовање квизова, тестови за такмичења	-објашњава, води дискусију, упућује на изворе и литературу, поставља проблем, сугерише	Обнављање градива ранијих разреда, рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење	-усвајање нових знања, утврђивање постојећих, употреба атласа, оспособљавање за самосталан рад
Доба револуција (свет од кр.18.века до 70-тих год. 19.века)	2	Увежбавање знања напредног нивоа, рад на историјској карти, организовање квизова, тестови за такмичења	-објашњава, води дискусију, упућује на изворе и литературу, усмерава, анализира	Обнављање градива ранијих разреда, рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење	-анализа текстова, учовавање повезаности градива, оспособљавање за самосталан рад
Нововековне српске државе Србија и Црна Гора (до међународног прознања 1878.године)	2	Увежбавање знања напредног нивоа, рад на историјској карти, организовање квизова, тестови за такмичења	-објашњава, подстиче, мотивише, усмерава истраживање, анализира	Обнављање градива ранијих разреда, рад на кључним појмовима и стандардима напредног нивоа, припрема за такмичење	-анализа текстова, учовавање повезаности градова, оспособљавање за самосталан рад, учовавање узрочно последничких веза

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ БИОЛОГИЈЕ

Садржаји	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Наука о човеку - антропологија Преци данашњег човека Ћелија. Деоба ћелије Грађа и функција коже Обољења, повреде, нега и заштита коже Грађа и функција костију	-активно слушање -води дијалог са наставником -разговор -поставља питања -бележи -повезивање знања	-води дијалог са учеником -објашњава -помаже у раду -активно слушање -разговор -повезивање знања	-индивидуални рад - групни рад - решава проблемске задатке - ради тестове - користи нове изворе знања (интернет,	да ученици схвате историјски развој људске врсте да се ученици оспособе да решавају проблеме и задатке да стекну знања о грађи и функционисању човечјег

<p>Скелет Обољења, повреде костију и прва помоћ Грађа и функција мишића Обољења и повреде мишића Грађа и функција нервног система Централни нервни систем Периферни нервни систем Обољења и повреде нервног система Грађа и функција жлезда са унутрашњим лучењем Поремећај у раду жлезда са унутрашњим лучењем Грађа и функција чулних органа Чуло вида Чуло слуха и равнотеже Грађа и функција органа за варење Обољења органа за варење Улога и функција органа за дисање Плућно и ћелијско дисање Обољења органа за дисање Крв и лимфа Срце и крвни судови Обољења и повреде органа за циркулацију Грађа и функција органа за излучивање Обољења органа за излучивање Грађа и функција органа за размножавање Процес репродукције Обољења органа за размножавање Шта је здравље Болести зависности Ризично понашање и сексуално преносиве болести Планирање породице и њен значај</p>	<p>-закључивање -решава проблемске задатке - ради тестове -користи нове изворе знања</p>	<p>-закључивање -коришћење нових извора знања -поставља мотивациона питања -наставник проверава степен усвојеног знања током године -истиче позитивне примере</p> <p>-</p>	<p>часописи..)</p>	<p>организма да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима - да буду мотивисани за учење - стварање навика и развијање хуманих односа међу половима</p>
--	---	---	--------------------	---

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ

Додатна настава из Географије се организује за ученике седмог разреда и остварује се сапо 36 часова, односно сапо 1 часом недељно, кроз:

- избор ученика, који су се определили анкетом,
 - анализа, израда и усвајање годишњег програма, уређење кабинета,
 - израда тематских карата, зидних новина, панова, реферата-писање, анализа,
 - литература и штампа – читање и анализа, -примена рачунара и интернета,
 - географске занимљивости-асоцијације, занимљива географија, -учешће у квизовима и организовање еистих,
 - припрема и учешће на такмичењима, -посете и излети,
 - учешће у изради школског листа, као и учешће у изради и креирању школског сајта-анализа остварених резултата.
- Светемесу везане, испреплетане и такође бити оствариване кроз више часова.

Садржај и образовно васпитног програма	Број часова	Активности ученика у образовно васпитној раду	Активности наставника у образовно васпитној раду	Начин поступак остваривања програма	Циљеви задаци садржаја програма
Организовање додатног рада-	4	Разматрају, предлажу, усвајају план програм	Предлаже програм,	Разговор,	Активно учешће и улога у доношењу одлука,
Истраживачки радови	10	Користе стручну литературу, самостално истражују, пишу реферате, осмишљавају саопштења, организације, организују квизове, активност учесника у планирању и организовању екскурзија, дајући предлоге	Упућује у начине коришћења изворних података, мотивише, спрема тестове, упућује у писање реферата,	Самостални рад, истраживачки рад, тимски рад, рад у малим групама	Осамостално истраживање, самостално истраживање, самостално и правилно коришћење стручне литературе, штампе
Интернет настави	7	Обучавање употребе савремених техничких достигнућа, правилно коришћење и самостална примена у сопственом истраживању.	Демонстрира, саветује о чувању информација	Самостални рад, рад у малим групама, тимски рад	Самостално истражују, истражују, сазнају и примењују техничка достигнућа у настави.
Припрема за такмичење	15	Активности проширују знања из области, шестог, седмог и осмог разреда, самостално користе стручну литературу, интернет, штампу, учествују у настави организованим такмичењима	Проналази изворне податке, мотивише, спроводи проверу знања, одговара на постављена питања, објашњава, усмерава, даје подршку	Индивидуални и тимски истраживачки	Развијање свестраности, целокупности личности и ширине размишљања и остваривања, истраживачком раду и нових saznaња о свету

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ХЕМИЈЕ

Редни број	Број часова	Садржај програма	Активности ученика у образовно васпитном раду	Активности наставника у образовно васпитном раду	Основни облици извођења про	Циљеви задаци садржаја програма
1.		Хемија и њен значај	- активно учествује, поставља питања - врши мерење масе, запремине и температуре - бележи резултате, дискутује	- одговара на питања - подстичена стваралачком ишљење - упућује у лабораторијски рад	- индивидуални рад	- разумештаје предмете изучавања хемије и како се долази до са знања - овладава основним операцијама лабораторијске технике - организује радно место, припрема и одлаже прибор материјал за рад
2.	2	Основни хемијски појмови	- разликује примере физичких и хемијских промена у окружењу - радознало поставља питања - разликује појмове: елемент, једињење и смеша у окружењу - раздваја смешу одговарајућим поступком	- одговара на питања - наводина размишљање - будира до знало ст - упућује у самосталан рад	- индивидуални рад	- разуми разлику између физичких и хемијских промена - зна разлику између чистих супстанци и смеша - умеју да примене одговарајући поступак за раздвајање састојака
3.	6	Структура супстанце	- схвата повезаност својстава супстанце и хемијске везе - поставља питања, закључује - самостално врши израчунавање	- објашњава повезаност хемијске везе са својствима супстанце - упућује на критичко мишљење - објашњава суштину и значај израчунавања у хемији	- индивидуални рад - фронтални рад - рад у паровима	- разуми квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола - зна основне честице које изграђују супстанце - зна разлику између јонске и ковалентне везе - израчунава релативну молекулску масу, процентни састав једињења на основу података о атомској маси
4.	4	Хомогене смеше – раствори	- самостално проверава растворе исте концентрације, а различите масе - поставља питања - врши израчунавања - схватају везу квантитативног састава раствора и процентне концентрације	- подстиче ученика на самосталан рад - упућује на повезивање израчунавања процентног састава раствора са практичном применом раствора одређене концентрације	- индивидуални рад - фронтални рад - рад у паровима	- разуми изражавања квантитативног састава преко процентне концентрације - размедаје водарастава тача једињења са јонском и поларном ковалентном везом - уме да израчуна и направи раствор одређене концентрације